

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

| | |
|----------------------|---|
| Codi | 42634 |
| Nom | Ciutat i territori al món clàssic: la ciutat romana en l'alt imperi |
| Cicle | Màster |
| Crèdits ECTS | 3.0 |
| Curs acadèmic | 2024 - 2025 |

Titulació/titulacions

| Titulació | Centre | Curs | Període |
|---|----------------------------------|-------------|---------------------|
| 2121 - M.U. Hist. Formació Món Occidental | Facultat de Geografia i Història | 1 | Primer quadrimestre |

Matèries

| Titulació | Matèria | Caràcter |
|---|---|-----------------|
| 2121 - M.U. Hist. Formació Món Occidental | 3 - Ciutat i territori al món clàssic: la ciutat romana en l'alt imperi | Optativa |

Coordinació

| Nom | Departament |
|----------------------------|---|
| LEDO CABALLERO, ANTONIO C. | 220 - Història de l'Antiguitat i la Cultura Escrita |

RESUM

Es tracta d'una assignatura optativa de 3 crèdits que ofereix a l'alumne una introducció al fenomen urbà en l'Antiguitat, contemplant succintament la ciutat en cultures plenament urbanes anteriors (Mesopotàmia, Egipte, Grècia) com a antecedent necessari per entendre la seva importància al món romà en particular. La ciutat és considerada des de totes les perspectives possibles, des del seu valor cultural fins als elements constitutius d'una urbs romana, per intentar comprendre el paper que van exercir com a cèl·lules fonamentals per a tot l'entramat, polític-administratiu, econòmic, religiós i social de l'imperi romà.

CONEIXEMENTS PREVIS



Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

2121 - M.U. Hist. Formació Món Occidental

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Ser competent en les tècniques i ferramentes pròpies del treball investigador característic dels historiadors en l'àmbit específic del Màster.
- Ser capaç d'aprofitar la bibliografia utilitzada en el marc dels grans corrents historiogràfics i les bases de dades històriques sobre la formació del Món Occidental.
- Saber presentar oralment i per escrit els resultats de la investigació en una o diverses de les àrees històriques objecte del Màster per mitjà d'un discurs elaborat i coherent, adaptat als seus potencials destinataris.
- Posseir les habilitats necessàries per a l'aprenentatge continu, així com per al treball autònom i en equips multidisciplinaris relacionats amb l'estudi, anàlisi i difusió de temes sobre la història de la formació del món occidental.
- Ser capaç d'aplicar les pràctiques adequades en la investigació científica sobre la Història de la formació del Món Occidental i l'aplicació responsable dels seus resultats, assumint els valors democràtics, la diversitat i igualtat humana i la multiculturalitat.
- Saber integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular juís a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a una perspectiva de gènere en l'àmbit del Màster.
- Ser competent en l'ús de les noves tecnologies en relació a la investigació i difusió de la Història de la formació del Món Occidental.



- Aplicar els coneixements adquirits a la valoració de les fonts i bibliografia històriques pròpies del Màster.
- Estar capacitat per a la busca i crítica de les fonts històriques dels períodes antic, medieval i modern, propis del Màster.

L'alumnat ha de conèixer les fonts pertinents per a l'estudi de la ciutat romana d'època altimperial (literàries, epigràfiques, arqueològiques), a més de conèixer una sèrie de termes en grec i llatí que es refereixen als diferents tipus d'agrupacions humanes. Es pretén, a més, que l'alumne obtinga un coneixement especialitzat dels diferents tipus d'articulació espacial (jurídica, física, econòmica) de la ciutat romana.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'origen de la ciutat.

2. La ciutat al món grec. La polis com a antecedent.

3. La ciutat etrusca

4. Roma como paradigma. Origen de la urbs.

5. La civitas romana

- Implicacions religioses i culturals
- Aspectes polític-socials i administratius
- La ciutat com a centre econòmic
- Civitas i ius

6. Elements constitutius de la ciutat romana

**7. La ciutat i el seu entorn: vies, centuriacions, villae. Altres nuclis de població****8. La cristianització de l'espai urbà****VOLUM DE TREBALL**

| ACTIVITAT | Hores | % Presencial |
|------------------------------------|--------------|--------------|
| Classes de teoria | 15,00 | 100 |
| Tutories reglades | 1,00 | 100 |
| Elaboració de treballs individuals | 20,00 | 0 |
| Estudi i treball autònom | 20,00 | 0 |
| Lectures de material complementari | 19,00 | 0 |
| TOTAL | 75,00 | |

METODOLOGIA DOCENT**CLASSES TEÒRIQUES:**

Al llarg d'aquestes classes, el professorat exposarà i explicarà aquells aspectes fonamentals que guiaran a l'alumne en l'estudi i comprensió dels diferents continguts de la matèria. Igualment podrà dur a terme diverses activitats de caràcter pràctic que tenen com a finalitat l'aplicació dels coneixements teòrics adquirits. Els materials necessaris per al desenvolupament de cada activitat seran proporcionats oportunament pels professors.

PREPARACIÓ DE LES CLASSES TEÒRIQUES

Lectures: Per a la preparació de les classes teòriques i a fi d'aprofundir en aspectes concrets de particular relleu en relació amb els diferents temes que integren el programa, l'estudiant podrà realitzar diverses lectures. Els textos que seran objecte d'aquestes lectures i els procediments d'avaluació utilitzats en cada cas seran indicats pels professors.

REALITZACIÓ DEL TREBALL DE MÒDUL

L'estudiant realitzarà un treball sobre un tema relatiu a qualsevol dels aspectes sobre els quals versa el mòdul, una vegada acordat aquest treball amb un dels professors d'aquest mòdul.

TUTORIES PROGRAMADES

Els professors es reuniran en les tutories programades amb els estudiants per dur a terme entrevistes d'orientació acadèmic-personals i/o en grup, destinades a afavorir l'aprenentatge autònom de l'estudiant per mitjà de la resolució de problemes concrets, el comentari de la bibliografia recomanada, etc.

AVALUACIÓ

**REALITZACIÓ DEL TREBALL DE MÒDUL:**

L'estudiant realitzarà un treball sobre un tema relatiu a qualsevol dels aspectes sobre els quals versa el mòdul. El treball serà dirigit per un professor de qualsevol de les assignatures d'aquest mòdul, qui s'encarregarà de l'avaluació del mateix. Els procediments d'avaluació utilitzats per a cadascuna d'aquestes activitats seran anunciats en el seu moment pels professors. L'estudiant lliurarà el treball al professor responsable de l'assignatura dins dels terminis que apareixen en el quadre inclòs en la Informació General que es facilita als estudiants del Màster.

El treball constitueix el 80 % de la nota final, sent l'assistència a classe i/o seminaris, i la participació activa en aquestes activitats el 20% de la nota final. Solament es farà mitjana si el treball ha obtingut una nota mínima d'Aprovat (igual o superior a 5 sobre 10).

REALITZACIÓ DEL TREBALL D'ASSIGNATURA

Eventualment, anunciant-ho a l'inici de la impartició de cada assignatura, el professor podrà demanar una avaluació de les lectures específiques de cada assignatura. En aquest cas es farà nota mitjana amb la del treball de mòdul i per a la nota específica d'aquesta assignatura.

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- Alonso Troncoso, V., Polis e imperium, en M. Artola Gallego (dir.), Historia de Europa, I, Madrid, 2007, 179-244.
- Ariño Gil, E., Centuriaciones romana en el valle medio del Ebro, Logroño, 1986.
- Chevallier, R., Les voies romaines, París, 1972.
- Clavel, M.; Lévêque, P., Villes et structures urbaines dans l'occident romain, París, 1971.
- Espinel, D. et alii, La ciudad en el mundo antiguo, Salamanca, 2002.
- Moses I. Finley, La Cité antique. De Fustel de Coulanges à Max Weber et au-delà en Mythe, Mémoire, Histoire, París, Flammarion, 1981, 89-120.
- Fustel de Coulanges, N. D., La ciudad antigua, Barcelona, 1983(1ª ed., 1864).
- González Román, C., Roma y la urbanización de Occidente, Madrid, 1997.
- Grimal, P., Las ciudades romanas, Barcelona, 1991.
- López Paz, P., La Economía Política de los Romanos I. La Ciudad Romana Ideal. El territorio, Santiago de Compostela, 1994.
- Kolb, F., La ciudad en la Antigüedad, Barcelona, 1992.
- Pelletier, A, L'urbanisme romain sous l'Empire, París, 1982.
- Pérez Centeno, M^a del Rosario, Ciudad y territorio en la Hispania del siglo III d. C., Valladolid, 1999.
- Staccioli, R. A., The Roads of the Romans, Roma, 2003.



-
- Stambaugh, J. E., *The Ancient Roman City*, Baltimore, 1988.
-

ESBORRANY